

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายหรือเสียชีวิต
จากเหตุหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำตามมติจาก
ของผู้เป็นสายที่ตนไม่ได้รู้หรือต้อง
ในการกระทำตามมติตน
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้
ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

- 3.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.3 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.4 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.6 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.7 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต
- 3.8 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ตนเป็นสายและผู้เสียหายเสียชีวิต

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิยื่นคำขอช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี)
เช่น สถานีตำรวจที่ปรึกษา,
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ,
สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
และสถานีนิติวิทยาศาสตร์
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี
นับแต่วันเกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
  - ค่าขาดประโยชน์ที่บุคคลได้ตามค่าจ้าง
ในตำแหน่งไม่เกิน 1 ปี
  - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น
ไม่เกิน 50,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
  - ค่าตอบแทนความตาย
30,000 – 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมาขึ้น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

01

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน
และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02

สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม

03

สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาขึ้นสอบสวน

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานเพียงพอว่าจำเลยมีผิดเป็น ผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่าง ดำเนินคดี หรือปรากฏฐานทำพินาศความผิดในคดี ในคดีนั้นว่าจำเลยหรือคดีอื่นผู้กระทำความผิดในคดีนั้นเป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่มี ความผิด

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท
- (สำหรับวงจกรวมถึงตามกฎหมายกำหนด)
- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเบี้ยประกันสุขภาพไม่เกิน 50,000 บาท
- ค่าพาหนะไปมาหากิน (ตามอัตราจ้างในพื้นที่จังหวัด ที่ทำงาน)
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตรา ที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิยื่นขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและภาค, สถานคุ้มครองผู้ไม่พร้อมคดีและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

~ จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ทำพินาศความผิดให้คดีถึงขั้น ~

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาทำพินาศความผิดทุกชั้นศาล

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- ค่าจ้างทนาย
- ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- ค่าธรรมเนียมศาล
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

- **โจทก์ :** ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี
- **จำเลย :** ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ การใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ การหั่นสิ้นความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว
=
ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือ จากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

ชั้นพนักงานอัยการ

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมน่าเชื่อว่าไม่ได้กระทำผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากทางตรงหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกฟ้องคดีพิพาทภายในเวลาที่ยังทัน
- 3 จำเลยที่ถูกฟ้องในระหว่างสองเดือนละเมิดสิทธิ ไม่มีคำขอถอนฟ้องจากจำเลย คำขอถอนผู้เสียหาย และคำขอรับความช่วยเหลือในคดีอาญา
- 4 กรณียื่นอุทธรณ์ที่พบกรณีการขึ้นเบาะแส

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ค่าใช้จ่าหน้าที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล **ไม่เกิน 40,000 บาท**
- ค่าเจ็บป่วยบรรเทาทุกข์ทางกายและจิตใจ **ไม่เกิน 20,000 บาท**
- ค่าขาดประโยชน์หรือประจักษ์พยานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี **ไม่เกิน 100,000 บาท**
- ค่าจ้างทนายความในชั้นสองส่วน **ไม่เกิน 5,000 บาท**
- เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1 **** ขึ้นอยู่กับภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิฯ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ทุจริตและพฤติกรรม
- ✓ ฐานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มี ฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในขณะที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ใบข้อหาและ ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : วิจัย เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

